

La llengua i els camins d'Elfriede Jelinek

«*La meva protecció vol mossegar-me*»

Elfriede Jelinek va néixer el 20 d'octubre del 1946. Quan l'escriptora austríaca va rebre el premi Nobel de literatura el 2004, no el va recollir a la cerimònia d'entrega a Estocolm: va al·legar que tenia fòbia social. Però sí que en va llegir el discurs, que va ser projectat en una pantalla gegant. Tornem a veure aquest moment i en recollim 14 reflexions.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=2BGWHW67liQ>

1. La meva protecció vol mossegar-me.

2. És escriure la facultat de plegar-se a la realitat, d'acomodar-s'hi? Ens agradaria molt acomodar-nos-hi, però, què passa llavors? Què els passa a aquells que no coneixen realment la realitat? Està tan enredada. No hi ha pinta que pugui allisar-la. Els poetes la travessen i en recullen desesperadament els cabells en una pinta que ràpidament a la nit els espanta.

3. El que és escrit, quan parla del que passa, s'escapoleix entre els dits, com el temps.

4. El qui no vulgui escoltar ha de parlar sense ser escoltat. Gairebé ningú no és escoltat quan parla.

5. És el camí el que corre al costat i no es reuneix mai amb l'escriptor, o és l'escriptor el que corre al costat, al marge?

6. Seguim el nostre camí fora del camí. Podem veure'l lluny, allà on estem sols i satisfets perquè el camí es vol veure però no agafar.

7. El camí que no podem agafar té por de no ser agafat?

8. La meua llengua, per seguretat, no només per protegir-me, corre al meu costat, i controla que ho faci tot correctament. Que ho faci correctament fals, descriure la realitat, perquè ha de ser descrita sempre falsament, no pot ser d'una altra forma. Tan falsament que cadascú que la llegeixi o l'escolti en vegi a l'acte la falsedat.

9. Com pot el poeta conèixer la realitat si és ella la que passa en ell i l'arrossega sempre cap al marge? Des d'allà, per una banda ho veu millor, però per altra banda ell no pot estar al camí de la realitat.

10. Vaig buscar la protecció en l'escriptura, aquest ser en camí. Però la llengua que en el moviment, la paraula, em semblava un abric segur, es torna contra mi. No hi ha cap miracle. Tot i això, en vaig desconfiar d'immediat. Què és aquest camuflatge que està allà perquè no ens tornem invisibles sinó més llegibles?

11. Crido en la meua soledat, caminant amb passos pesats sobre les tombes dels morts, perquè com que corro al costat, no puc a la vegada prestar atenció al que trepitjo, al que aixafa, només vull arribar on la meua llengua ja està i, burleta, es riu de mi.

12. La meua llengua s'escolta a si mateixa expressant-se, es corregeix a si mateixa perquè l'expressió sempre pot ser millorada; sí, sempre pot ser millorada. Està allà per ser millorada i per trobar noves regles del llenguatge. Però només per riure's de les regles.

13. El buit és el camí. Fins i tot estic al marge del buit. He deixat el camí. Mai he fet altra cosa que no sigui repetir. Es diuen moltes coses de mi, però gairebé tot és fals.

14. El que es diu no s'ha d'apropar massa al que es vol dir. No hem d'estar massa lligats a la pròpia llengua.

Foto: Pinterest